

**Orde van dienst
op de tweede zondag van Epifanie
20 januari anno Domini 2019**

VOORBEREIDING

Inleidend orgelspel

J.S. Bach, 'Ich ruf zu dir, Herr Jesu Christ'

G.F. Handel, orgelconcert in F, deel 3 'alla siciliana'

Welkom

Lied tijdens het aansteken van de kaars: 274: 1 en 3

Stilte, bemoediging en gebed van toenadering

gemeente gaat staan

ouderl.   Onze hulp is in de naam van de Heer
allen   DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT
ouderl.   die trouw houdt tot in eeuwigheid
allen   EN NIET LAAT VAREN HET WERK VAN ZIJN HANDEN

ouderl.   God boven alle machten,
                          God van alle tijden,
                          hemel en aarde zijn in uw hand.
                          Hoor dan in uw goedheid
                          naar het roepen van uw mensenkinderen,
                          en breek door in ons bestaan
                          met uw licht en met uw kracht.
                          Kom ons tegemoet,
                          overwin ons verzet
                          en draag ons
                          wanneer hardnekkigheid
                          of traagheid ons verlamt.

allen   AMEN

Psalm van de zondag   66: 1 en 2

Kyrië *gebed om ontferming*

Gloria 868: 1, 2 en 5

DE SCHRIFT GEOPEND

Groet

Zondagsgebed

Woord voor de kinderen

Lezing uit de Geschriften Ester 1 (NBV 2004)

1 Het was in de tijd van Ahasveros, de Ahasveros die regeerde over een rijk dat zich uitstreckte van India tot Nubië en dat honderdzevenentwintig provincies telde. 2-3 In het derde jaar van zijn regering, toen hij in de burcht van Susa zetelde, richtte deze koning Ahasveros een feestmaal aan voor al zijn rijksgroten en hoge functionarissen; alle bevelhebbers van het leger van Perzië en Medië, de adel en de hoofden van de provincies waren aanwezig. 4 Vele dagen spreidde hij de rijkdom en luister van zijn koningschap tentoon en de pracht en praal van zijn majesteit – honderdtachtig dagen lang.

5 Toen deze dagen voorbij waren, richtte de koning een feestmaal aan voor alle bewoners van de burcht van Susa, van hoog tot laag. Dit duurde zeven dagen, en het werd gehouden in de binnenhof van de tuin van het koninklijk paleis. 6 Draperieën van fijn linnen, wit en blauwpurper van kleur, waren aan albasten zuilen bevestigd met roodpurperen koorden van byssus en zilveren ringen; op een mozaïekvloer van porfier, albast, parelmoer en gekleurde stenen stonden rustbanken van goud en zilver. 7 Er werd wijn geschonken in gouden bekers, de ene nog fraaier dan de andere, en er was koninklijke wijn in overvloed, zoals men dat bij een koning mag verwachten. 8 En bij het drinken gold de regel: geen beperkingen; de koning had alle hofmeesters opgedragen aan ieders wensen tegemoet te komen. 9 Ook Wasti, de koningin, richtte een feestmaal aan, voor de vrouwen in het paleis van koning Ahasveros.

10 Op de zevende dag, toen de koning door de wijn in een vrolijke stemming was, beval hij Mehuman, Bizzeta, Charbona, Bigta, Abagta, Zetar en Karkas – de zeven eunuchen die zijn persoonlijke dienaren waren – 11 om koningin Wasti, getooid met de koninklijke hoofdband, bij hem te brengen; hij wilde de rijksgroten van de volken haar schoonheid laten zien, want zij was mooi. 12 Maar toen haar het bevel van de koning door de eunuchen werd overgebracht, weigerde koningin Wasti te komen. Dit ergerde de koning zeer en hij ontstak in woede.

13 Hij wendde zich tot de wijzen, die kennis bezaten van het verleden. De koning was namelijk gewoon zijn zaken voor te leggen aan al zijn wet- en rechtsgeleerden. 14 Zijn meest vertrouwde raadsheren waren Karsena, Setar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena en Memuchan, de zeven rijksgroten van Perzië en Medië; zij hadden vrij toegang tot de koning en bekleedden de hoogste posten in het rijk. 15 ‘Wat zegt de wet?’ vroeg de koning. ‘Wat moet er gebeuren met koningin Wasti, nu ze geen gehoor heeft gegeven aan het koninklijk bevel dat haar door de eunuchen is overgebracht?’ 16 Daarop verklaarde Memuchan ten overstaan van de koning en de rijksgroten: ‘Niet alleen tegenover de koning heeft koningin Wasti zich misdragen, maar ook tegenover alle rijksgroten en alle volken in de provincies van koning Ahasveros. 17 Immers, wat de koningin heeft gedaan, zal alle vrouwen ter ore komen en hen ertoe aanzetten hun echtgenoten te minachten. Ze zullen zeggen: “Koning Ahasveros gaf bevel om koningin Wasti bij hem te brengen, maar ze kwam niet.” 18 Nog vandaag zullen de vrouwen van alle rijksgroten van Perzië en Medië, zodra ze hebben gehoord wat de koningin heeft gedaan, zich hierop beroepen tegenover hun echtgenoten, en dat zal leiden tot veel minachting en ergernis. 19 Als het de koning goeddunkt, laat hij dan een koninklijk besluit uitvaardigen dat schriftelijk in de wetten van Perzië en Medië wordt vastgelegd, zodat het niet kan worden herroepen. Hierin moet bepaald worden dat Wasti koning Ahasveros niet meer onder ogen mag komen en dat de koning haar koninklijke waardigheid aan een ander zal geven, die beter is dan zij. 20 Als in het hele rijk – en dat is groot! – bekend wordt dat de koning een dergelijke verordening heeft uitgevaardigd, dan zullen alle vrouwen, van de hoogste tot de laagste, hun echtgenoten met respect bejegenen.’

21 Het voorstel van Memuchan vond instemming bij de koning en de rijksgroten, en de koning volgde het op. 22 Hij stuurde brieven naar alle provincies van zijn rijk, naar elke provincie in haar eigen schrift en naar elk volk in zijn eigen taal. Daarin stond dat iedere man thuis heer en meester moest zijn, en ook dat hij de taal van zijn eigen volk moest spreken.

Antwoordsalm 68: 2 en 3

Vervolg lezing Ester 2:1-18 (NBV 2004)

1 Na verloop van tijd, toen de woede van koning Ahasveros bedaard was, gingen zijn gedachten weer uit naar Wasti; hij overdacht wat ze had gedaan en wat er over haar besloten was. 2 Daarom opperden zijn kamerdiens: 'Er zouden voor de koning mooie jonge meisjes gezocht moeten worden, meisjes die nog maagd zijn. 3 De koning zou in alle provincies van zijn rijk gevormachtigden moeten aanstellen met de opdracht op zoek te gaan naar de mooiste meisjes en die bij elkaar te brengen in de burcht van Susa, in het vrouwenverblijf. Daar zouden ze onder toezicht van Hegai moeten worden gesteld, de eunuch die de koning als haremwachter dient, en een schoonheidsbehandeling moeten krijgen. 4 En het meisje dat de koning het meest bevalt, zou dan koningin moeten worden in de plaats van Wasti.' Dit voorstel vond instemming bij de koning en hij voerde het uit.

5 Nu woonde er in de burcht van Susa een zekere Mordechai, een Jood. Hij was een zoon van Jaïr, de zoon van Simi, de zoon van Kis, uit de stam Benjamin. 6 Hij was een van de mensen die samen met Jechonja, de koning van Juda, door koning Nebukadnessar van Babylonië als ballingen uit Jeruzalem waren weggevoerd. 7 Deze Mordechai was de pleegvader van Hadassa, ook Ester genoemd, die een nicht van hem was en geen vader of moeder meer had. Na de dood van haar ouders had Mordechai haar als dochter aangenomen. Het meisje was liefvallig en mooi. 8 Toen nu het besluit van de koning in een verordening bekend was gemaakt en er veel meisjes bij elkaar werden gebracht in de burcht van Susa, waar ze onder toezicht van Hegai kwamen te staan, werd ook Ester naar het koninklijk paleis overgebracht en onder toezicht van deze haremwachter gesteld. 9 Het meisje stond hem aan en won zijn genegenheid. Daarom liet hij haar zonder uitstel de schoonheidsbehandeling en het voorgeschreven voedsel geven en stelde hij zeven voortreffelijke dienaressen uit het koninklijk paleis tot haar beschikking. Bovendien bracht hij haar samen met deze dienaressen over naar het mooiste gedeelte van het vrouwenverblijf. 10 Ester had niet verteld uit welk volk of welke familie ze stamde; Mordechai had haar namelijk op het hart gedrukt dit niet bekend te maken. 11 En iedere dag wandelde Mordechai langs de voorhof van het vrouwenverblijf om te weten te komen hoe het met Ester ging en wat er met haar zou gebeuren.

12 Een meisje was aan de beurt om de nacht met koning Ahasveros door te brengen wanneer na twaalf maanden haar schoonheidsbehandeling overeenkomstig de voorschriften voor de vrouwen voltooid was: zes maanden werd ze behandeld met mirreolie, zes maanden met balsem en andere schoonheidsmiddelen. 13 En telkens als er een meisje na deze voorbereiding naar de koning ging, werd haar uit het vrouwenverblijf alles wat ze wenste meegegeven naar het koninklijk paleis. 14 's Avonds ging ze daar naar binnen, 's morgens keerde ze terug; ze kwam dan in een ander deel van het vrouwenverblijf, dat onder toezicht stond van Saäsgaz, de eunuch die de koning diende als bewaker van de bijvrouwen. Ze ging niet opnieuw naar de koning, tenzij hij haar begeerde en zij persoonlijk bij hem werd ontboden.

15 Toen het de beurt was van Ester – de dochter van Abichaïl, die een oom was van haar pleegvader Mordechai – verlangde zij niets anders mee te nemen dan wat haar werd aangeraden door Hegai, de eunuch die de koning als haremwachter diende. En allen die Ester zagen, keken vol bewondering naar haar. 16 Zo werd Ester bij koning Ahasveros gebracht, in het koninklijk paleis, in het zevende jaar van zijn regering, in de tiende maand, de maand tebet. 17 En de koning voelde voor Ester meer liefde dan voor alle andere vrouwen, meer dan alle andere meisjes verwierf zij zijn bewondering en genegenheid. Daarom deed hij haar de koninklijke hoofdband om en maakte haar koningin in de plaats van Wasti. 18 De koning richtte een groot feestmaal aan voor al zijn rijksgroten en hoge functionarissen, het Feestmaal van Ester. Ook kondigde hij voor alle provincies een rustdag af, en met een vrijgevigheid die men van een koning mag verwachten deelde hij geschenken uit.

voorganger   Woord van de Eeuwige.
allen   WIJ DANKEN GOD!

Zingen   530 (lied van de maand)

Verkondiging

Muziek

G.F. Handel, ouverture uit ‘Esther’ (HWV 50)
The Academy of Ancient Music, o.l.v. Christopher Hogwood

GEBEDEN EN GAVEN

Dankgebed, voorbeden, stil gebed en Onze Vader

Mededelingen

Inzamelingen

eerste rondgang: Diaconie
tweede rondgang: Protestantse Gemeente te Leiden
Muziek tijdens de inzameling: Folkert Grondsma (1944-2000), variatie 2 en 3 over ‘Vernieuw Gij mij, o eeuwig licht’

Slotzang   834

Zegen

Uitleidende muziek

*Folkert Grondsma (1944-2000),
variatie 4 en 5 over ‘Vernieuw Gij mij, o eeuwig licht’*

*Bij de uitgang wordt gecollecteerd voor de oecumene (landelijk).
Na afloop van de dienst ben u van harte welkom in de foyer van de kerk. Er is koffie en thee en voor de kinderen limonade.*

Aan deze dienst werkten mee:
Henny Visscher-Roersen - orgel
Marieke Boter - ouderling van dienst
René Venema - voorganger

Verder werken elke zondag naast de koster veel mensen mee in en rondom de dienst, met de volgende taken: de autodienst, de ontvangst in de kerkzaal, de liturgische bloemschikking, de bloemengroet, het vermenigvuldigen van de orde van dienst, het verzorgen van het geluid en de uitzending via internet, en het schenken van koffie na afloop van de dienst. En natuurlijk ook de activiteiten voor de kinderen en jongeren: de kinderopvang, de kindernevendienst en de jeugdkapel!

Diensten in de komende weken

- **Zondag 27 januari**, 3e van Epifanie, 10.00 uur;
In deze dienst legt Marijke Ouwerkerk het ambt van ouderling neer; Inge Feiken begint aan een tweede termijn als diaken; Astrid Krispijn wordt bevestigd in het ambt van diaken en Pim Jaspers in het ambt van ouderling; Henny Visscher-Roersen wordt als kerkmusicus in de bediening gesteld. Voorganger: René Venema, predikant De Verbinding.
- **Zondag 3 februari**, 4e van Epifanie; 10.00 uur;
voorganger: René Venema, predikant De Verbinding.

Agenda

- * **Dinsdag 22 januari**, vrouwenmiddag en inloop kinderen, De Wijkplaats, 13.30 uur
- * **Donderdag 24 januari**, Fietsenwerkplaats, De Wijkplaats, 19.00 uur

Boeken- en speelgoedmarkt op 2 februari

Op 2 februari wordt de boeken- en speelgoedmarkt gehouden van 10.00-14.00 uur in de foyer van de kerk. Versnaperingen zijn ook te koop. Inleveren kan van maandag 28 januari tot en met donderdag 31 januari, tussen 18 en 19 uur. Wilt u graag dat boeken bij u worden opgehaald? Neemt u dan contact op met de heer Henk Vis, tel. 06-20854928.